

MUZEJSKE ČUVAONICE - KABINETI ČUDA ZA 21. STOLJEĆE (3. DIO): Zajednička čuvaonica - rješenje za zagrebačke muzeje

Share

Objavi

🔗 Podijeli

☰ Kategorija: **Društvo**

🕒 Objavljeno: Petak, 13 Rujan 2024 16:55

✍️ Piše: Lana Bunjevac

U zagrebačkim muzejima još je davno ustanovljen veliki problem nedostatka prostora. Taj nedostatak mogao bi se riješiti izgradnjom zajedničke čuvaonice, čime bi se oslobodili veliki prostori u muzejima koji danas služe za pohranu građe, a mogli bi se iskoristiti za izlaganje. Većina muzeja naime, ne samo u **Zagrebu**, nego i u **Hrvatskoj**, u mogućnosti je pokazati samo mali dio svog fundusa, a kako se stalni postavi ne mijenjaju često, najveći dio građe koju muzeji posjeduju uopće nema priliku biti predstavljen publici.

U mnogim europskim zemljama čuvaonice otvorene javnosti postale su velike atrakcije, a jedan takav primjer je čuvaonica muzeja **Boijmans Van Beuningen u Rotterdamu**. Samo osam posto zbirke bilo je izloženo u zgradi muzeja; izgradnjom čuvaonice javnosti je dostupna kompletna kolekcija, a posjetitelji imaju uvid i u rad muzeja iza kulisa - konzervaciju i restauraciju predmeta.

Otvorena 2021. godine, čuvaonica ima neobičan kružni oblik i upečatljivu staklenu fasadu u kojoj se odražava zeleno okruženje zgrade te je postala jedinstven orijentir Rotterdama.

U organizaciji Umjetničkog paviljona, u **Tehničkom muzeju Nikola Tesla** održan je panel "**Umjetničke institucije u vremenu kriza: fundusi muzeja i kustoske prakse u postpotresnom razdoblju**", na kojemu su sudjelovali kustosi i ravnatelji muzeja te predstavnici Grada Zagreba i Ministarstva kulture. Razgovor se vodio o aktualnim problemima - od zatvorenih muzeja do zamjenskih muzejskih čuvaonica i depoa, kao i o mogućnostima izlaganja i djelovanja u situaciji privremenog izmještanja iz matičnih zgrada.

- Od institucija je prikupljeno kolike su potrebe za čuvaonicama, te je anketa provedena u zagrebačkim muzejima pokazala da im u ovom

f
No• MI
KA
ST
šv
Ba• MI
KA
ST
piv
mi• MI
KA
(4.
pri• MI
KA
(3.
rje• MI
KA
ST
mi

f

Čuvaonica muzeja Boijmans Van Beuningen u Rotterdamu
(foto: Ossip van Duivenbode)

trenutku nedostaje 18 tisuća kvadratnih metara izvan njihovih sjedišta. **Grad Zagreb** shvatio je da se problem depoa mora trajno i kvalitetno riješiti. Obavljeni su razgovori u Zavodu za prostorno uređenje, pa ako je potrebno ići ćemo i na promjenu GUP-a. Rok za izgradnju takvog objekta je do 2030. godine. - izvijestio je **Veljko Mihalić** iz **Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo**.

- Zajednička čuvaonica je sveti gral koji ganjamo 35 godina - kazala je **Maja Kocijan**, ravnateljica Muzejskog dokumentacijskog centra. Kako smo već pisali u prvom tekstu, zajedničku čuvaonicu za zagrebačke muzeje profesor **Ivo Maroević** predlagao je još 1980-ih godina. Čak je spominjao i lokaciju u **Medvedgradskoj ulici**, na mjestu nekadašnje tvornice cipela **Astra**. No, ideju nisu podržali zagrebački muzealci, a ni tadašnji predstavnici gradske politike (zbog prevelikih ulaganja). Poduzeće Astra likvidirano je 2006. godine, a tvornički kompleks na Novoj Vesi postao je dijelom novoizgrađenoga Centra Kaptol. Sličnu ideju Maroević je pokušao ostvariti i u Dubrovniku, gdje su čuvaonice trebale biti izmještene izvan gradskih zidina. Prema riječima samog

Maroevića, politika je tada čak i prihvatila takvo rješenje, no ne i muzealci kojima "nije bilo komotno odlaziti izvan grada".

- Čuvaonice Državnih muzeja u Pivki nalazi se 65 km od Ljubljane, čuvaonica u Pragu također nije u centru grada, već na pola puta do Ikee, no mi smo ovdje komotni i teško odlazimo preko Save ili u Petruševac. Nadam se da nećemo čekati novi potres ili kataklizmu, jer je tad najteže raditi projekte - smatra Kocijan.

Jedan od muzeja kojemu bi zajednička čuvaonica bila nasušno potrebna jest **Muzej za umjetnost i obrt**, koji je teško stradao u potresu te je trenutno u procesu cjelovite obnove. Pripreme za obnovu odvijale su se tijekom nekoliko mjeseci, a zaposlenici su danonoćno radili na evakuaciji muzeja i preseljenju građe i biblioteke.

- Muzej za umjetnost i obrt i prije potresa pucao je po šavovima i u stvari je profitirao od potresa, što je žalosno. U lipnju 2023. krenula je cjelovita obnova, imali smo cijeli protokol preseljenja, prihvatni centar bio je u prizemlju muzeja, a prostor u redovima i nizovima podsjećao je na Ikeu. Bio je to vrlo zahtjevan logistički poduhvat te vrlo kompleksan i odgovoran posao - kaže **Iva Čukman**, voditeljica **Odjela restauratorskih radionica**.

Za to vrijeme izložbe **Muzeja za umjetnost i obrt** gostovale su na drugim lokacijama ili u drugim gradovima: velika izložba reprezentativnih predmeta iz 14 zbirki godinu je dana gostovala u Muzeju Slavonije u Osijeku, grafike **Marijana Detonija** trenutno se nalaze u **Arheološkom muzeju Istre u Puli**, dok je u Klovićevim dvorima upravo otvorena izložba o djelovanju Kluba likovnih umjetnica.

Obnova muzeja za umjetnost i obrt (foto Vedran Benović)

Zbog konstrukcijske obnove **palače Vranyczany** privremeno je zatvoren i **Nacionalni muzej moderne umjetnosti**, čiji postav zbirke od prosinca 2022. gostuje u Providurovoj palači u Zadru. Palača Vranyczany jedna je od tih povijesnih građevina koja izvorno nije bila namijenjena za muzej, te su njezine čuvaonice neprimjerene 21. stoljeću. Prema već spomenutom istraživanju **Ivone Marić, Tee Rihtar Jurić i Dunje Vranešević** iz 2021. godine, tek petina muzeja ima namjenski sagrađenu čuvaonicu. Većina građe čuva se u drugim prostorijama u muzeju - na tavanima ili podrumima te je nedostupna javnosti (a ponekad i samom muzeju).

Potonje je slučaj i u primjeru **Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti**, čija je građa trenutno izmještena u nekadašnju Tvornicu električnih žarulja na Sigečici, gdje se nalaze i privremeni uredi za zaposlenike i čuvaonice.

- Izmještanjem građe prvi put smo vidjeli stvarnu situaciju s nekim umjetninama - iskreno kaže ravnatelj **Branko Franceschi** i dodaje da bi voljeli zadržati lokaciju TEŽ-a jer je palača Vranyczany neadekvatna.

- Dobro smo reagirali na potres jer smo navikli improvizirati - priznaje **Franceschi**, koji kroz intervjuje i članke u stručnim publikacijama već dugo javno podržava ideju zajedničkih čuvaonica.

Jedan svijet, postav zbirke Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti u Providurovoj palači u Zadru (foto Goran Vranić)

Ostali muzeji trenutno koriste privremene čuvaonice za smještaj dijela svoje građe: **Muzej za umjetnost i obrt za građu** koja ne traži posebne uvjete čuvanja koristi vojno skladište u **Svetoj Nedjelji**, dok je **Muzej Prigorja** dodatni prostor za pohranu građe dobio u sklopu **Kulturnog centra Novi Jelkovec**. **Tehnički muzej Nikola Tesla** u prostorima nedovršene bolnice u **Blatu** čuva veće predmete koji nisu prošli preventivnu zaštitu građe, dok se u ZET-ovoj garaži čuva i održava muzejski tramvaj. Franceschi smatra kako problem s nedostatkom prostora nije specifičnost samo muzeja, već ga imaju i knjižnice i druge kulturne institucije, a Mihalić je dodao kako su u novoj zajedničkoj čuvaonici predviđeni i kvadrati za čuvanje kazališne scenografije.

Još jedno od pitanja o kojem se raspravljalo na panelu bilo je ono u vezi zapošljavanja - zagrebačkim muzejima nedostaje prostora, ali i djelatnika. S većim brojem kvadrata neminovno raste i potreba za većim brojem zaposlenih, a posebno je istaknuto kako u muzejima treba zapošljavati i muzeologe, a ne samo kustose i dokumentariste. Saznali smo i da mnogi muzeji uopće nemaju zaposlene restauratore, dok **Tehnički muzej Nikola Tesla** jedini od muzeja ima stalno zaposlene vatrogasce.

Problem s nedostatkom prostora više nema **Hrvatski prirodoslovni muzej**, koji je krajem 2020. dobio novu, modernu čuvaonicu u **Novom Petruševcu**, uređenu prema recentnim muzejskim standardima i prilagođenu osjetljivoj građi o kojoj muzej skrbi, a nedavno je završena obnova i sjedišta muzeja na Gornjem gradu, palače **Amadeo**.

- **Prirodoslovni muzej** već je 2012. imao idejno rješenje novog stalnog postava, a 2018. bili su spremni svi projekti. Preduvjet je bio izmještanje građe, koja broji dva milijuna predmeta i 119 zbirki. Do izgradnje novih čuvaonica u Petruševcu dio građe bio je smješten na **Velesajmu**, dio u **Blatu**, a osim građe preseljeni su i zaposlenici, te je njih 30 dobilo privremeno radno mjesto u čuvaonicama, dok je **Grad Zagreb** osigurao i smještaj onih zaposlenika koji nisu u Petruševcu - istaknula je ravnateljica **Tatjana Vlahović**.

Čuvaonica muzeja Boijmans Van Beuningen u Rotterdamu (photo Ossip van Duivenbode)

- U novom **Prirodoslovnom muzeju** imat ćemo 156 ekrana, što znači da su nam potrebni i ljudi za održavanje tih ekrana. Nedostaju nam kadrovi: strojari, tehničari, tehnička služba, prodavači, nemamo čuvara, po svakom odjelu treba nam tri vodiča... u ovom trenutku potrebno nam je 12 novih radnih mjesta, no kako dobiti informatičara za taj koeficijent? - pita se ravnateljica **Vlahović**.

- Društva su bogata zato što ulažu u muzeje jer to je odlična investicija, a ne obratno - sažeo je zaključke panela **Branko Franceschi**.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti

Share

Objavi

© 2021. by [znaor.com](#)

[➤ Uvjeti i pravila](#) [➤ Politika privatnosti](#) [➤ Politika kolačića](#) [➤ Marketing](#) [➤ Kontakt / Impressum](#) [➤ SiteMap](#)

[➤ Login](#) [➤ O nama](#)

loading